

Espai Europeu d'Ensenyament Superior: un exemple màgic del model actual

diumenge, 27 setembre de 2009

Article publicat al número 8, de tardor de 2009, de la Tanyada , publicació nacional d'Endavant.

"El model universitari que es pretén imposar amb l'EEES no respon a la voluntat dels membres de la comunitat universitària, ni a les necessitats de la societat catalana en general ni de les seves classes populars en particular. L'aplicació de l'anomenat pla Bolonya (...), no és una reforma educativa sinó un intent de liberalitzar el mercat dels serveis educatius superiors, abaratir els costos d'investigació de les empreses privades i abaratir el preu de la mà d'obra qualificada adaptant els continguts educatius a les necessitats del mercat del treball. Cal tenir present, que l'origen d'aquesta reforma és l'Acord General sobre el Comerç de Serveis (AGCS) elaborat per l'Organització Mundial del Comerç (OMC) amb l'objectiu d'aplicar els criteris de lliure competència empresarial al comerç de serveis."

EEES: un exemple més del model actual

Per a tots i totes és més que coneguda l'especial situació esdevinguda aquest darrer curs acadèmic a les universitats del nostre país. Les mobilitzacions estudiantils van posar sobre la taula un necessari debat públic sobre l'«Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES), l'anomenat procés de Bolonya, que per desgràcia havia estat absent dins de la comunitat universitària i en la societat catalana fins llavors.

Aturades de classes a totes les Universitats Catalanes, importants vagues, suports de professors i treballadors, grans manifestacions arreu del país, referèndums guanyats per amplies majories entorn al 90%, accions reivindicatives, votacions, col·loquis, ocupacions de facultats, debats, vaga de fam ... enfront de negatives al debat, imposicions, repressió policial dins i fora de les universitats, amonestacions públiques, coaccions, expulsions, mentides, detencions, judicis, amenaces...

El final del darrer curs acadèmic i l'inici de l'estiu ens va deixar la curiosa situació d'observar que la immensa majoria de l'estudiantat, els suposats beneficiaris del pla Bolonya, rebutjaven el nou pla, enfront els rectorats que el defensaven i els polítics professionals que el van acordar i firmar. La majoria enfront la minoria governant, un clar exemple més, de com l'elit governant marca camins que van clarament contra la voluntat popular i com els dirigents polítics actuals imposen decisions per sobre de drets, votacions i referèndums.

Aquest nou curs acadèmic 2009-2010 s'iniciarà amb l'existència d'aquest important malestar, que encara no ha cessat com van demostrar les protestes de final de curs a diferents universitats catalanes, de tots els sectors que hi estan implicats. Cal tenir present que l'anomenat procés de Bolonya no és cap norma ni llei vinculant de la Unió Europea, sinó tan sols un acord entre «amics» governants i representants de governs que afectarà a 45 països i que respon a un objectiu molt concret: construir i donar continuïtat al model de Universitat-Empresa.

Amagada sota grans i propagandístiques promeses de lliure mobilitat d'estudiants i de homologació de titulacions acadèmiques hi ha un important intent de reconversió cultural destinada a reduir dràsticament el tamany de les universitats per motius econòmics, sotmetre l'educació al funcionament del mercat i respondre a les exigències de les empreses. Un intent enquadrat en el context actual de desmantellament dels serveis públics i de la subordinació dels estats al benefici privat.

La implantació de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior pretén avançar cap a la desaparició total de l'autonomia acadèmica enfront el mercat i es converteix en una eina més cap a la desaparició del, ja precari, estat social. No es pot anomenar reforma educativa a una clara modificació de les estructures de la ensenyança pública i cal prendre consciència de les conseqüències que impliquen processos com els que s'estan imposant. La situació actual de les societats capitalistes no ens porta cap a la societat del coneixement, sinó que ens transporta cap a la mercantilització extrema dels coneixements universitaris.

El model universitari que es pretén imposar amb l'EEES no respon a la voluntat dels membres de la comunitat universitària, ni a les necessitats de la societat catalana en general ni de les seves classes populars en particular. L'aplicació de l'anomenat pla Bolonya és el producte d'un conjunt de mesures que van més enllà del món universitari, no és una reforma educativa sinó un intent de liberalitzar el mercat dels serveis educatius superiors, abaratir els costos d'investigació de les empreses privades i abaratir el preu de la mà d'obra qualificada adaptant els continguts educatius a les necessitats del mercat del treball. Cal tenir present, que l'origen d'aquesta reforma és l'Acord General sobre el Comerç de Serveis (AGCS) elaborat per l'Organització Mundial del Comerç (OMC) amb l'objectiu d'aplicar els criteris de lliure competència empresarial al comerç de serveis.

L'intent de liberalització del mercat dels serveis educatius superiors respon a l'estratègia global, de l'actual sistema capitalista, de privatització encoberta dels serveis públics. La implantació d'aquest nou pla suposarà la creació d'una

“moneda” comuna o eurocredit, afavorirà la lliure competència entre els proveïdors públics i privats del serveis educatius i anirà eliminant obstacles a la lliure competència. L'entrada de finançament privat d'empreses a la universitat no és altruista, és una clara prova de l'intent del món privat per controlar l'educació i la formació dels joves del nostre país i per tant el futur de la nostre societat.

Per tal de resoldre el conflicte existent a les universitats, i construir un model educatiu que respongui a les demandes del poble, l'esquerra independentista ha plantejat que l'única solució és paralitzar els nous graus adaptats a l'EEES i sotmetre a debat totes les reformes educatives. El moviment estudiantil dels Països Catalans ha defensat sempre, i sobretot aquest darrer curs acadèmic, que siguin tots els agents universitaris (professorat, estudiants i membres del PAS) els que plantegin les problemàtiques en que es troba la universitat i proposin mesures per resoldre-les.

Per part dels sectors que defensen el procés de Bolonya s'ha acusat a totes aquelles persones contràries a aquest procés de retrògrades i d'estar anclades al passat. Els estudiants, professors i membres del PAS que critiquen l'EEES no defensen, en cap moment, l'actual model universitari, tots aquests membres de la universitat lluiten per una universitat pública i de qualitat, que estigui al servei de la societat i que sigui veritablement democràtica i participativa.

El que la Universitat i l'educació superior necessiten son més mitjans i professors. Mestres ben preparats, orientats i entregats a la investigació i a l'ensenyament, alumnes desitjosos d'aprendre i amb voluntat d'adquirir uns coneixements per poder aplicar en un futur dins la societat.

El que la nostre Universitat necessita és una societat amb la intenció de lluitar per crear una educació del poble i pel poble.